

at det ikke kan negtes — jeg for mit Bedkommende finder det idetmindste —, at Lovforslaget i saa Henseende er saa billigt, som det vel kan tænkes. Saavidt jeg har opfattet Lovforslagets Indhold og Tanke, ville jo Optagelsesbetingelserne i det Væsentlige blive de samme som tidligere, kun med nogle mindre Forandringer. Men der er navnlig en Bestemmelse i Lovforslaget, som er heldig, og det er, at en Mand skal kunne faae Erstatning for Eiendomsstab ved anden Mand's Kreaturer, uden at disse Kreaturer have været optagne, naar det blot siden kan bevises, at der er sket Skade. Dette synes mig er en billig Forordning. Det er nemlig ikke altid let, ja, det er undertiden en Umulighed for en Mand at have den Opsigt med sine Eiendomme, at en Andens Kreaturer ikke kunne gjøre Skade paa dem, uden at de strax blive optagne, ikke at tale om, at det jo ofte næsten saa at sige er umuligt at optage Kreaturer. For det Første skal det nemlig altid ske vidnefast, og for det Andet er det jo i det Hele meget vanskeligt at optage løsgaaende Kreaturer. Jeg for mit Bedkommende sætter derfor megen stor Pris paa den Bestemmelse i Lovforslaget, ifølge hvilken der er en Mulighed for, uagtet Kreaturerne ikke blive optagne, dog at faae den Skade, der forarsages ved dem, erstattet. Dermed staar jo ogsaa den Bestemmelse i Forbindelse, at, naar det ikke er muligt at optage skadegjørende Kreaturer, saa gives der i visse Tilfælde Ret til at dræbe dem. Dette er nu unegtelig et Punkt, med Hensyn til hvilket den lovgivende Magt maa være meget varsom, idet det ganske vist er en Forordning, som let kan misbruges. Jeg kan derfor heller ikke nu sige, hvorvidt man tør gaa i denne Retning; men det er mit Haab, at vi ved nærmere Overveelse vel ville kunne enes om en Bestemmelse i saa Henseende, som kan blive beskyttende baade for den ene og den anden Side.

Der synes jo nu i Virkeligheden heller ikke at være nogen videre stor Meningsforskjel imellem dem af det ærede Things Medlemmer, som hidtil have talt i denne Sag med Hensyn til Markfreden. Derimod synes der at have givet sig temmelig mange Meninger tilkjende med Hensyn til Bestemmelserne om Freden paa

Veiene. Det er nu ganske vist, at de Eiendomsbesiddere, som have Veie igjennem deres Marker, vel ville kunne blive noget forurettede ved Forordninger i saa Henseende. Ser man imidlertid paa den anden Side hen paa de virkelige Forhold og navnlig paa Forholdene paa Steder, hvor Veiene ikke ere indhegnede, saa maa man rigtignok være ved at se, hvorledes Veiene med tilhørende Grøfter blive behandledes; jeg for mit Bedkommende kan derfor ikke dele den Anskuelse, at vi nu skulle være meget omsindtlige overfor de Giere, hvis Marker som Naboer grændse op til Veiene. Man skal naturligvis ikke tage unødvendige strenge Bestemmelser overfor dem, men derimod skal man vel vedtage Bestemmelser, som beskytte Veiene saavidt, at de Befolknings, som Sogne- og Amtscommunerne anvende paa Veiene, ikke ødelægges enten af Naboer eller af Andre Dagen, efterat de ere blevne gjorte. Det er nu vel ogsaa saa, at der ikke i Reglen sker stor Skade ved løsgaaende Kreaturer. Men det er dog unegteligt, at i den regnsfulde Efteraarstid kan en Skarv Kreaturer, som daglig bliver drevet frem og tilbage, især naar det sker paa den Maade, at Dyrene gaa og græsse paa Beikanten eller i Grøfterne, forulempe en Veie meget betydeligt. Og det kan jo kun lidt nytte, at det hedder sig, at der er en Bogter med Kreaturerne, naar det som oftest er tydeligt at se, at Bogteren ikke haster med at drive paa Kreaturerne, men holder sig meget langsomt tilbage, saaledes at de ret godt kunne faae Tid til at æde Græsset af og altsaa ogsaa til at træde Veigrøfterne ned. Jeg mener derfor, at der maa vedtages saadanne Bestemmelser, at Veiene kunne blive beskyttede, idet vi saa iøvrigt maa stole paa — hvad vi jo maa gjøre ved enhver Lov, som skal overholdes — at de, som skulle overholde Lovbestemmelserne herom, ville være billige og retfærdige mod Bedkommende. Jeg tør nu ogsaa nok sige, at det ikke vilde falde nogetssomhelst Sogneaad ind at drage en Nabo til en Bivert til Ansvar, fordi hans Kreaturer en enkelt Gang gif løse frem og tilbage paa Veien eller i Grøften. Undvære Bestemmelser til Veienes Beskyttelse kunne vi derimod ikke, thi havde vi ingen Bestemmelser